

ARCHEOLOGIENOTA

DAMME STAKENDIJKÉ
(prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

\
MONUMENT
\ VANDEKERCKHOVE

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX,
Tina BRUYNINCKX

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016H155

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer 1: zie privacyfiche
- ➔ Initiatiefnemer 2: zie privacyfiche
- ➔ Initiatiefnemer 3: zie privacyfiche
- ➔ Initiatiefnemer 4: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Damme, Sijsele, Stakendijke (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 76693, Y: 211489; X: 76986, Y: 211088
- ➔ Damme, Sijsele, afdeling 7, sectie C, percelen 844k (*partim*), 845g (*partim*), 846l, 847c, 848, 849a, 856l, 858e, 859g (*partim*), 866e (*partim*), 866f (*partim*), 869a², 870c, 870d, 871, 872, 873b, 885c, 1002g, 1005a (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat:

- er een zeer grote verwachting is voor de aanwezigheid van archeologische sporen, voornamelijk uit de Romeinse periode, de middeleeuwen en de nieuwe tijd;
- de voorziene werken (gebouwen, wegenis, rioleringen, wadi's, bufferbekken) zullen resulteren in een vernieling van het archeologische bodemarchief;
- er geen redenen zijn om aan te nemen dat het projectgebied grondig verstoord is in het verleden.

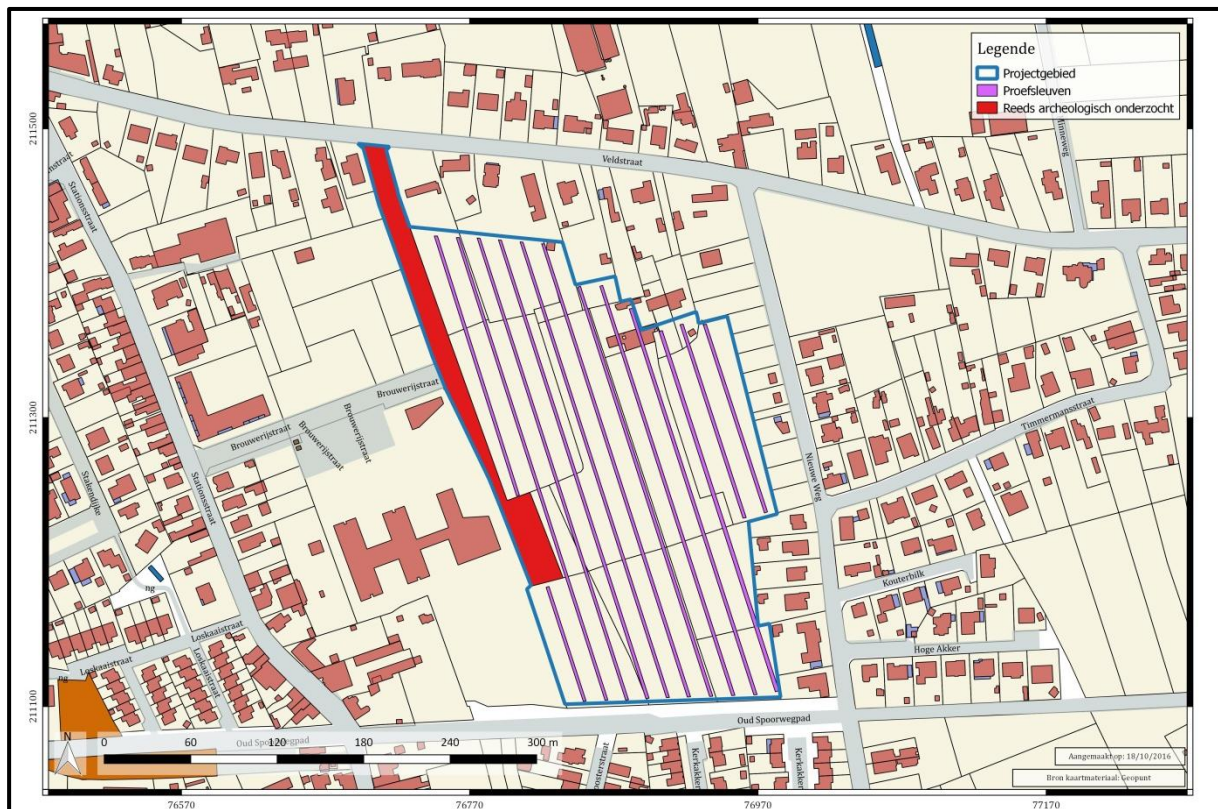

Omwille van bovenstaande redenen wordt geconcludeerd dat voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is, met uitzondering van een smalle strook in het uiterste westen. Deze werd reeds archeologisch onderzocht in een vroegere fase, samen met de percelen ten westen van het projectgebied. Gezien de topografische ligging, de bodemgesteldheid en vooral de aard van de te verwachten archeologische sporen is een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven en kijkvensters de meest aangewezen methode. Een landschappelijk bodemonderzoek, een geofysisch onderzoek, een veldkartering en archeologische booronderzoeken zullen weinig tot niks bijdragen aan het beantwoorden van de onderzoeksvragen en worden niet weerhouden in het kader van dit project. Dit wordt in hoofdstuk 2.4. van het verslag van resultaten gemotiveerd. Gezien een deel van het onderzoeksgebied tot op heden niet toegankelijk is, dient het voorgestelde vooronderzoek met ingreep in de bodem onder de vorm van proefsleuven in uitgesteld traject te verlopen.

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven moet voldoen.

- **Planafbakening**

Het totale projectgebied is circa 5,7ha groot, meer bepaald 57,243m². Het terrein dat onderzocht dient te worden door middel van proefsleuven en kijkvensters is 52,678m² groot. De strook in het westen die reeds in een eerdere fase archeologisch onderzocht werd valt weg (zie figuur 1).

Figuur 1: GRB-kaart met aanduiding van het projectgebied en de aan te leggen proefsleuven. De rode zone werd reeds archeologisch onderzocht en valt dus weg. De gebouwen in het noorden zullen worden gesloopt voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek (bron kaartmateriaal: Geopunt; aanmaak plan: 18/10/2016).

• Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven voor het vooronderzoek let ingreep in de bodem door middel van proefsleuven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals besproken in hoofdstuk 2.4.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Wat is de aard van de sporen en/of artefacten (bewoning, funerair, ambachten,...)?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

- Zijn de archeologische sporen te linken aan de nederzettingkernen uit de Romeinse en middeleeuwse periode die aangetroffen werden op de percelen ten westen van het onderzoeksgebied?
  - Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
  - Is er verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, specificeer.
- **Plan van aanpak**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied worden parallelle ononderbroken proefsleuven aangelegd over het volledige onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd, min of meer haaks op de helling van het terrein. Per sleuf en minstens om de 50m wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrinkt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein.

Bijkomend worden extra volgsleuven of kijkvensters aanleggen om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 12,5% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en kijkvensters. Op die manier wordt 12,5% van het onderzoeksgebied onderzocht en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Zodoende kan men ook beter de onderzoekstermijn en –kost inschatten bij een eventueel vervolgonderzoek.¹

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem maximaal de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk benaderd. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bijvoorbeeld brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methode dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede

---

¹ HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A., Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed, juli 2016.

Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

- **Gewenste competenties**

Het veldwerk wordt uitgevoerd door minstens 2 gediplomeerde archeologen, die permanent op de site aanwezig zijn. Daarnaast wordt conform de Code van Goede Praktijk een aardkundige betrokken bij het veldwerk, deze dient echter niet permanent op het terrein aanwezig te zijn.

- ➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen dient ten minste 220 werkdagen veldervaring te hebben met onderzoek op zandbodems.
- ➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen moet beschikken over een ruime kennis betreffende grondsporen en vondstmateriaal uit de Romeinse periode, de middeleeuwse periode en de nieuwe tijd.
- ➔ Beide archeologen dienen te beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in landelijk gebied.
- ➔ De aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met archeologisch onderzoek op zandbodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.